

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง กฎหมายหมั้นและสมรส

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

๕ กฎหมายหมั้นและสมรส

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย
กฎหมายของการหมั้น
และสมรสได้

จุดประสงค์

๒. นักเรียนวิเคราะห์กฎหมาย
การหมั้นและสมรสได้

จุดประสงค์

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญ
ของการปฏิบัติตนตาม
กฎหมายการหมั้นและสมรส

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือหน่วยงานปกครองที่อยู่
ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด

ใช่

ไม่ใช่

กรุงเทพมหานคร ถือเป็นการปกครองส่วน
ท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

ใช่

ไม่ใช่

เทศบัญญัติ คือกฎหมายที่มีการจัดทำ
โดยเทศบาล

ใช่

ไม่ใช่

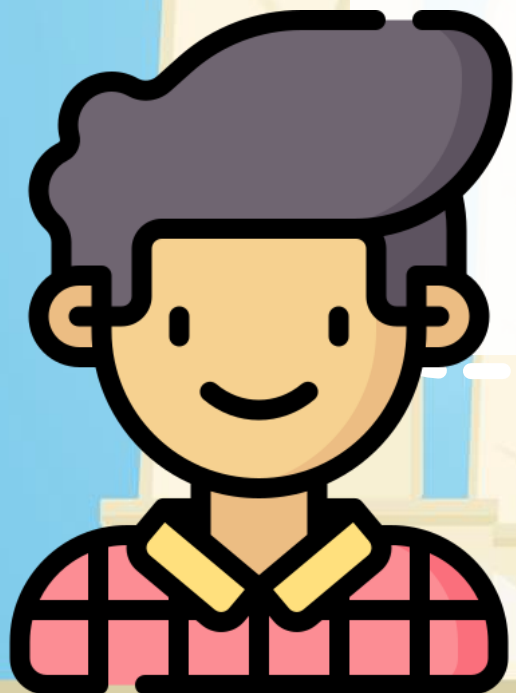
กฎหมายที่องค์การบริหารส่วนตำบล
เป็นผู้ออก เรียกว่า ข้อบัญญัติตำบล.

ใช่

ไม่ใช่

การแต่งงานนั้นเป็นการสร้าง
หรือเริ่มต้นสถาบันทางสังคม
สถาบันหนึ่งนั้นคือสถาบันใด

ศัพท์นิติศาสตร์

ผู้เยาว์

เด็กหรือบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลจะพ้นจากการเป็นผู้เยาว์ได้ ๒ กรณี

๑. เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์
๒. เมื่อทำการสมรส

ศัพท์นิติศาสตร์

โมฆะ

เสียเปล่า ไม่มีผลบังคับหรือผูกพัน
ตามกฎหมาย

ศัพท์นิติศาสตร์

โมฆียะ

อาจเป็นโมฆะได้เมื่อมีการบอกกล่าว หรือมีผล
สมบูรณ์เมื่อมีการให้สัตยาบัน

กฎหมาย
และการหมั้น

การหมั้น

เป็นสัญญาอย่างหนึ่งที่ทั้ง ๒ ฝ่าย ตกลงกันว่า ชายและหญิงคู่หมั้น จะทำการสมรสกันในอนาคต แต่ไม่สามารถเอาสัญญาหมั้นมาฟ้องร้องบังคับคดีให้อีกฝ่ายหนึ่งทำการสมรสได้

ตัวอย่างการหมั้น

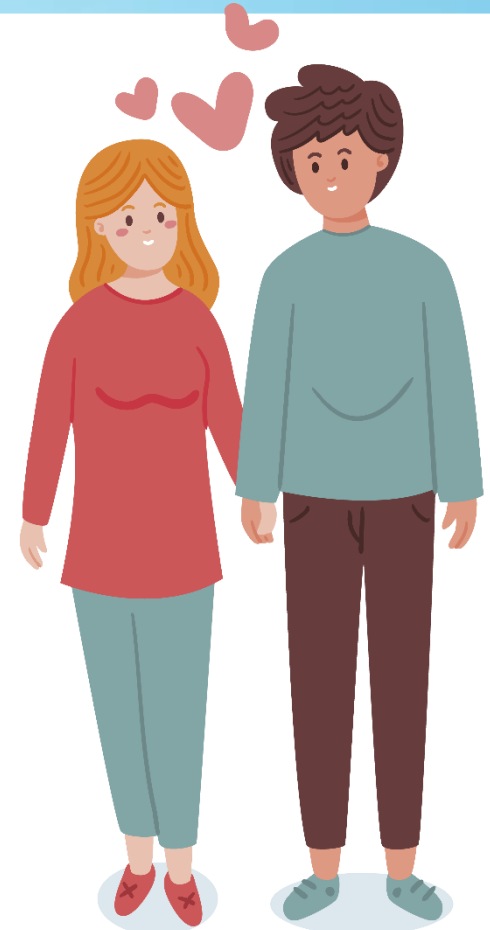
นายแดง และนางสาวดำ ได้ทำการหมั้นกัน ต่อมา
นางสาวดำ เห็นว่านายแดงยากจนไม่อยากจะสมรสด้วย
ที่ตกลงรับหมั้นในตอนแรกนั้นเพราะคิดว่านายแดง
เป็นคนมีฐานะดี นายแดงจะมาขออำนาจ ศาลบังคับให้
นางสาวดำทำการสมรสกับตนไม่ได้

เงื่อนไขการหมั้น

ชายและหญิง ต้องมีอายุ ๑๗ ปี
บริบูรณ์จึงจะหมั้นกันได้ ถ้าต่ำ
กว่านี้ นการหมั้นนั้น จะเป็น

โมฆะ

บุคคลบางประเภทแม้มีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์แล้ว
แต่ทำการหมั้นกันไม่ได้

๑. คนวิกลจริต คนบ้า หรือคนที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
๒. บุคคลผู้เป็นบุพการี (พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ทวด) จะหมั้นกับผู้สืบสันดาน (ลูก หลาน เหลน ลื้อ) ไม่ได้

บุคคลบางประเภทแม้มีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์แล้ว
แต่ทำการหมั้นกันไม่ได้

๓. ไม่สามารถหมั้นกับบุคคลที่มีคู่สมรสอยู่แล้ว

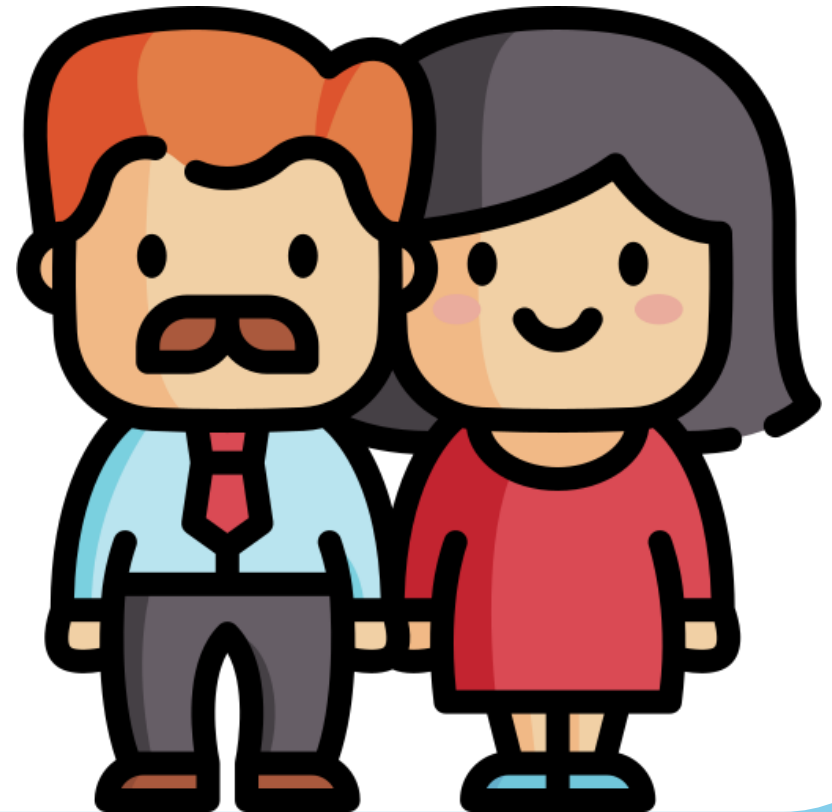
๔. บุคคลที่เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือ
ร่วมแต่มารดา หรือบิดาเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถ
หมั้นกันได้

ผู้เยาว์จะทำการหมั้นได้ต้องได้รับความยินยอม
ของบุคคลดังต่อไปนี้

๑. บิดาและมารดา

๒. บิดาหรือมารดา

ผู้เยาว์จะทำการหมั้นได้ต้องได้รับความยินยอม
ของบุคคลดังต่อไปนี้

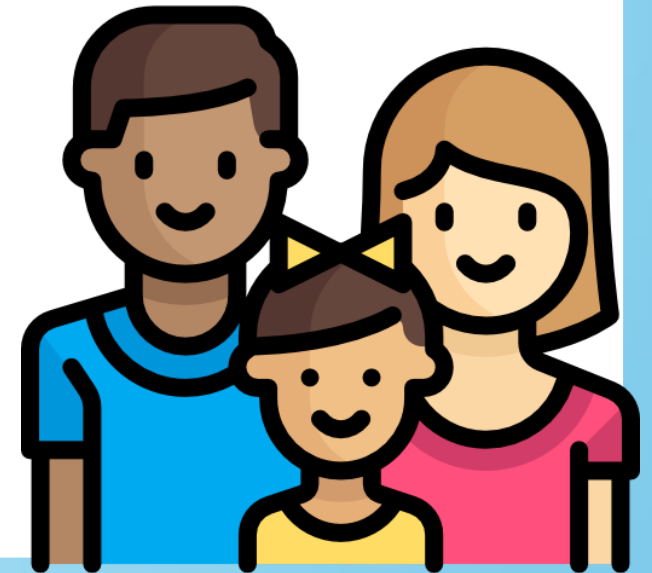
๓. ผู้รับบุตรบุญธรรม ในกรณีที่ผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม

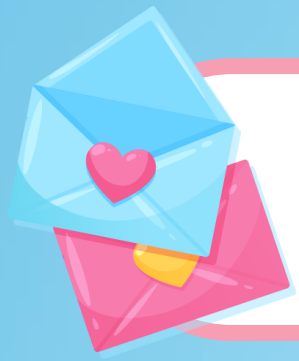
๔. ผู้ปกครอง ในกรณีที่ไม่มีบุคคลซึ่งอาจ

ให้ความยินยอมตาม ข้อ ๑ ๒ และ ๓

การหมั้นที่ผู้เยาว์ทำโดยปราศจากความยินยอม

ดังกล่าวเป็นโมฆียะ

ของหมั้น

ทรัพย์สินที่ฝ่ายชายได้ให้ไว้แก่ฝ่ายหญิงในขณะทำการหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานการหมั้นและประกันว่าจะสมรสกับฝ่ายหญิง

กิจกรรม

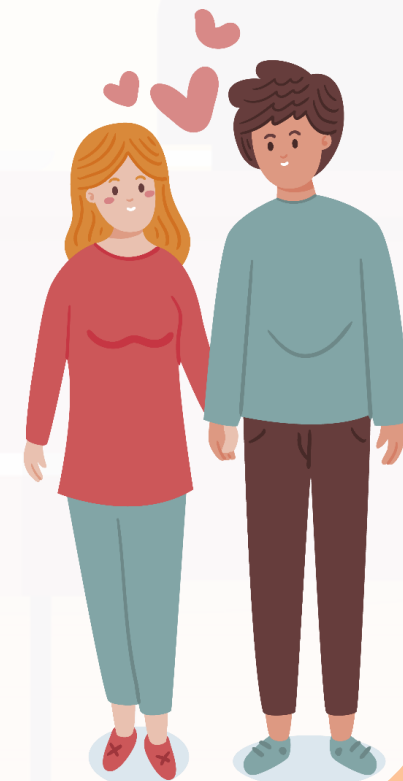
ให้นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ต่อไปนี้
และตอบคำถาม

อ่าน สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

๑ แสงฟ้าและศักดิ์ชัยตกลงหมั้นกันถูกต้องตามกฎหมาย ต่อมาแสงฟ้าจับได้ว่าศักดิ์ชัยแอบนอกใจไปคบกับแก้วใจ แสงฟ้าจะมาขออำนาจ ศาลบังคับให้ศักดิ์ชัยทำการสมรสกับตนได้หรือไม่

อ่าน สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

๒ พี่า อายุ ๑๖ ปีบริบูรณ์ ได้ทำการหมั้น กับ
เจมส์ อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ การหมั้นดังกล่าว
จะมีผลตามกฎหมายอย่างไร

อ่าน สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

๓ แก้ว อายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ได้ทำการหมั้น
กับกัณฑ์ อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ได้รับ
ยินยอมจากบิดามารดา การหมั้นดังกล่าว จะมี
ผลตามกฎหมายอย่างไร

กฎหมาย การสมัคร

เงื่อนไขการสมรส

๑. การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชาย
และหญิงมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์

ถ้าฝ่าฝืนการสมรสจะเป็น โมฆียะ

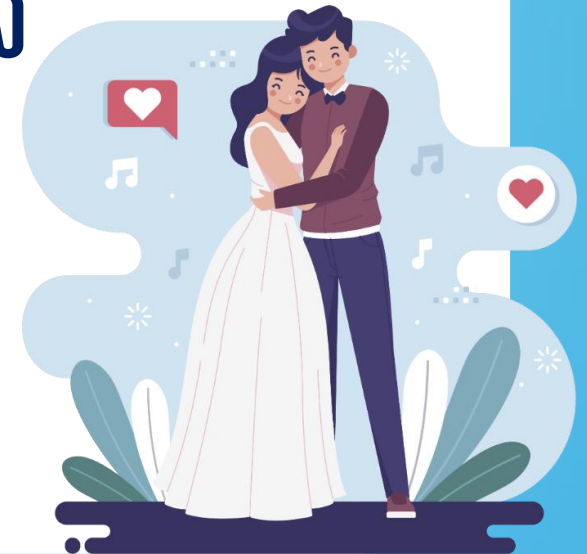

เงื่อนไขการสมรส

๒. การสมรสจะต้องเป็นการกระทำโดย
สมัครใจของทั้ง ๒ ฝ่ายหากไม่สมัครใจ
ในการสมรส

ถ้าฝ่าฝืนการสมรสจะเป็นโมฆะ

เงื่อนไขการสมรส

๓. ชายหรือหญิงที่มาทำ
การสมรสกันต้องไม่เป็น
คนวิกลจริต

ถ้าฝ่าฝืนการสมรสจะเป็น โมฆะ

เงื่อนไขการสมรส

๔. การสมรสระหว่างชายและหญิงนั้น
ชายและหญิงจะต้องไม่เป็นญาติสืบสาย
โลหิตตรงขึ้นไปหรือลงมา

ถ้าฝ่าฝืนการสมรสจะเป็นโมฆะ

เงื่อนไขการสมรส

๕. ชายหรือหญิงที่จะทำการสมรส
ในขณะที่มีคู่สมรสอยู่แล้วไม่ได้

ถ้าฝ่าฝืนการสมรสจะเป็น โมฆะ

เงื่อนไขการสมรส

๖. หญิงที่สามีเสียชีวิตจะทำการสมรส
ใหม่ได้ต่อเมื่อ สิ้นสุดการสมรสไปแล้ว
ไม่น้อยกว่า ๓๑๐ วัน

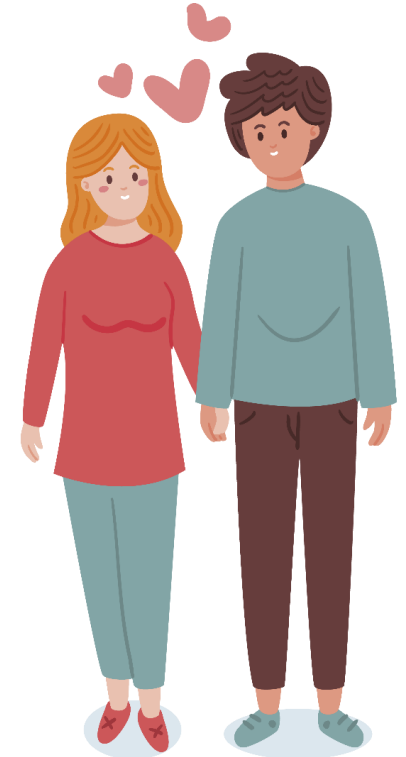

เงื่อนไขการสมรส

๗. ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตร
บุญธรรมจะสมรสกันไม่ได้

ถ้าฝ่าฝืนให้ถือว่าการสมรสยังมีผลสมบูรณ์
แต่จะมีผลทางกฎหมายอย่างอื่น

เงื่อนไขการสมรส

๘. การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อ ชายหญิง
ยินยอมเป็นสามีภรรยาด้วยกันและต้องแสดง
การยินยอมนั้นให้เปิดเผยต่อหน้านาย
ทะเบียน

เงื่อนไขการสมรส

๙. ผู้เยาว์จะทำการสมรสได้ ต่อเมื่อ
ได้รับความยินยอมจากบิดามารดา
หรือผู้ปกครอง

กิจกรรม

ให้นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ต่อไปนี้
และตอบคำถาม

อ่าน สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

๑ แก้วตา อายุ ๑๗ ปี บริบูรณ์ ได้ทำ
การสมรส กับเมธี อายุ ๑๖ ปี บริบูรณ์
การสมรสดังกล่าว จะมีผลตามกฎหมายอย่างไร

อ่าน สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

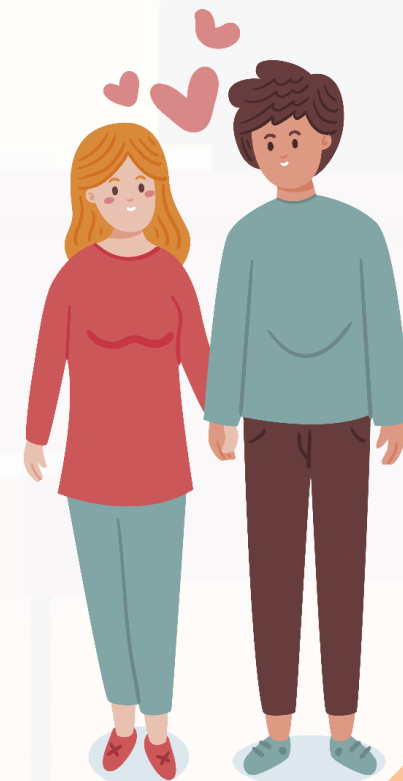
๒ ธิดา อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ได้ทำการสมรส
กับทิวา อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ และได้รับความ
ยินยอมจากบิดามารดา การสมรสดังกล่าว จะมี
ผลตามกฎหมายอย่างไร

อ่าน
สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

๓ อิงฟ้าได้สมรสกับพิชิตซึ่งคนวิกลจริต
ตั้งนี้การสมรส ระหว่าง อิงฟ้าและพิชิตจะ
มีผลอย่างไร ตามกฎหมาย

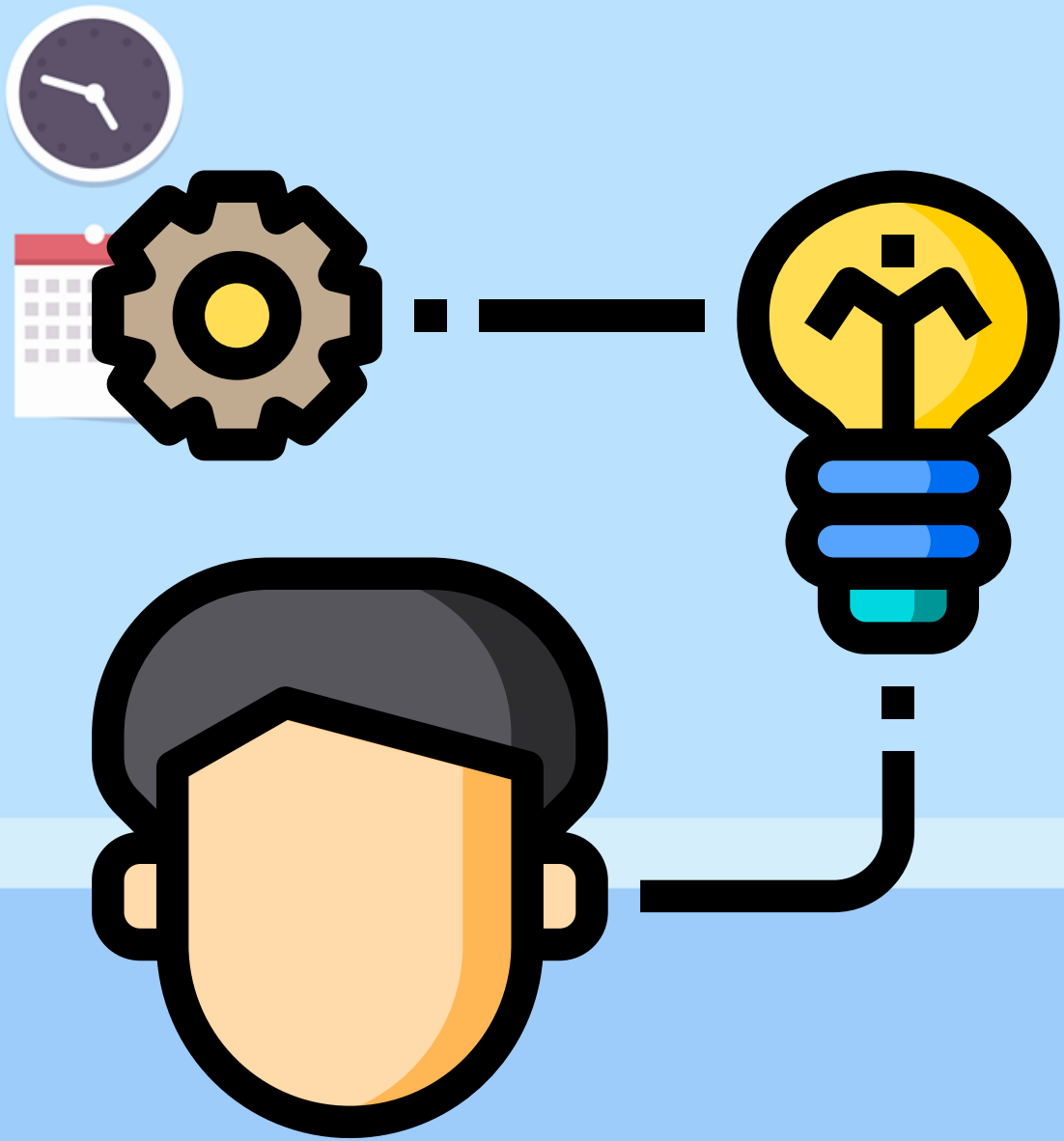

อ่าน สถานการณ์

แล้ววิเคราะห์ว่ามีผลอย่างไรตามกฎหมาย

๕ แสงดาว ได้สมรส ชีระ ซึ่งชีระก็ได้มีภรรยา
อยู่แล้วและยังไม่ได้จดทะเบียนหย่า และตั้งนี้
การสมรสระหว่าง แสงดาวและชีระ จะมีผล
อย่างไร ตามกฎหมาย

ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน
เรื่องกฎหมายการหมั้น

และสมรส

คำชี้แจงในการทำ
กิจกรรมนักเรียน

ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน
เรื่องกฎหมายการหมั้น
และสมรส

คำชี้แจงบทบาท
ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำชิ้นงานกฎหมายการหมั้นและสมรส
๒. ครูอธิบายวิธีการทำชิ้นงาน
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

ชิ้นงานกฎหมายการหมั้นและสมรส

เงื่อนไขการสมรส

ชิ้นงานกฎหมายการหมั้นและสมรส

เงื่อนไขการหมั้น

การหมั้น เป็นสัญญาอย่างหนึ่งที่ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงตกลงกันว่า ชายและหญิงคู่หมั้นจะทำการสมรสกันในอนาคต ส่วนการสมรสเป็นการกระทำโดยสมัครใจของชายและหญิงอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา

บทเรียนครั้งต่อไป

กฎหมายมรดกและ

พินัยกรรม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th